

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
UNSKO-SANSKI KANTON
OPĆINA BIHAĆ
OPĆINSKI NAČELNIK**

**STRATEŠKI PLAN RAZVOJA OPĆINE BIHAĆ
DRUGI DIO – STRATEGIJA RAZVOJA
2008-2013**

Bihać, juli 2008. godine

STRATEŠKI PLAN RAZVOJA OPĆINE BIHAĆ

DRUGI DIO – STRATEGIJA RAZVOJA

I VIZIJA

Bazirana na predhodnoj analizi postojeće situacije i definiranih razvojnih potencijala i resursa razvojna strategija predstavlja osnov za ekonomski razvoj općine u periodu od sljedećih pet godina.

Strategija je zasnovana na novoj filozofiji i kriterijima razvoja i u njenom fokusu su razvoj ljudskih resursa i vizija koju su satakale sve zainteresirane i ciljne skupine koje su dale svoj doprinos izradi strateškog plana ekonomskog razvoja općine.

IZJAVA O VIZIJI

Bihać, kantonalni i univerzitetski centar, najrazvijenija je općina u regiji s visokim standardom života i mogućnostima koje garantiraju kvalitetan život i s progresivnim poslovnim okruženjem koje privlači investicije.

II- STRATEŠKI DIO PLANA

1. STRATEŠKA OPREDJELJENJA

Općina Bihać u narednom projiciranom periodu dakle mora naći adekvatan vlastiti model razvoja zasnovan na kreiranju i realizaciji takvog koncepta koji će omogućiti stvaranje pretpostavki za značajniji ukupan razvoj shodno definisanoj viziji svih relevantnih pojedinaca, subjekata i institucija na ovom području.

Razvojni koncept Općine Bihać u narednom periodu, proizišao je iz integralne analize:

- Ø «Tradicije i iskustva»-Analiza dostignutog ekonomsko-privrednog razvoja u prethodnom periodu;
- Ø «Postojeće ekonomsko-privredne situacije»
- Ø «Postojećih raspoloživih resursa»
- Ø «Primjene SWOT analize»
- Ø «Primjene moderne filozofije upravljanja Strateškog planiranja»

Polazeći od definisane razvojne vizije, izvršenih analiza primjenom savremenog metodološkog pristupa, te analize prilika koje su evidentne u ekonomsko-privrednom okruženju, generalna strateška opredjeljenja općine Bihać u planiranom periodu su:

- Razvoj ekonomije uz kontinuirano povećanje makro-ekonomske stabilnosti: ukupno povećanje poslovnih aktivnosti, povećanje investicionih ulaganja, povećanje zaposlenosti, povećanje industrijske proizvodnje, povećanje izvoza i vanjskotrgovinske stabilnosti, povećanje izvornih prihoda i ostvarenje drugih pozitivnih makro-ekonomskih efekata;
- Kreiranje povoljnog ambijenta i poslovnog okruženja za potencijalne investitore;
- Ekonomija utemeljena na znanju i novim tehnologijama-Globalno konkurentna tržišna privreda;
- Afirmacija regionalne i interregionalne povezanosti i kvalitetnije uključivanje u ekonomske integracione procese;
- Razvoj institucionalne strukture za unaprijeđenje partnerstva javnog, privatnog i nevladinog sektora;
- Razvoj privredne infrastrukture kao preduvjet za razvoj ekonomije;
- Razvijen sektor malih i srednjih poduzeća (SME Sektor);
- Razvoj poslovne infrastrukture za podršku razvoja SME;
- Razvoj finansijskih instrumenata za razvoj SME;
- Razvijena poljoprivreda i prerađivačka agro-industrija;
- Razvijen turizam-općina Bihać prestižna turistička destinacija;
- Podrška razvoju izvozno orijentiranoj privredi;
- Kreiranje i permanentno unaprijeđenje afirmativnog imidža Općine Bihać;
- Visok stepen zaposlenosti i educiranost ljudskih resursa;
- Kreiranje povoljnog okruženja za razvoj, primjenu i transfer znanja i tehnologije;
- Uspostavljen sistem podrške mladima;
- Kreiranje i unaprijeđenje povoljnog okruženja za realizaciju razvojnih poduzetničkih ideja i projekata;
- Kvalitetnija valorizacija i racionalno korištenje prirodnih resursa;
- Unaprijeđenje zaštite i promocije čovjekove okoline;
- Razvoj informacionog sektora uz korištenje savremenih informacionih tehnologija;
- Primjena savremenih modela Strateškog planiranja i upravljanja Programima i Projektima;

- Usklađivanje i repozicioniranje ekonomskih tokova i ciljeva shodno postojećim prilikama u okruženju;
- Afirmacija i razvoj «Ekološke privrede»

Na osnovu podataka iz analize stanja općine Bihać može se zaključiti da bi strateški razvoj općine u narednom razdoblju mogao da se bazira na razvoju poljoprivrede, eksploatacije mineralnih sirovina, poduzetništva i turizma jer postoje realne osnove za to, odnosno općina raspolaže sa potencijalima koji upućuju upravo na brži razvoj ovih grana.

Strategija bi mogla dati usmjerenje za mogućnosti zapošljavanja, usavršavajući poslovno okruženje i kvalitet života i razvoj ljudskih resursa. Ovo podrazumijeva uključivanje u evropske tokove i saradnju sa ostalim djelovima regije i šire.

Razvojna filozofija treba da se zasniva na efektivnom i efikasnom korištenju potencijala, proizvodnom zapošljavanju, razvijenom poduzetništvu, javnom i privatnom sektoru, povoljnoj i pogodnoj životnoj sredini, transparentnoj administraciji i boljem životnom standardu, koji omogućuje stabilan kvalitet života svih građana.

Razvoj treba da bude sveobuhvatan u smislu održivog rasta stope zaposlenosti, afirmacije poduzetničkog pristupa privrednom razvoju, uspostavu modela ruralnog razvoja i potvrđi tradicionalnih i kulturnih vrijednosti općine.

Na osnovu dobivenih pokazatelja razvoj **komunalne i saobraćajne infrastrukture** u narednom periodu bazirat će se na sljedećim strateškim opredjeljenjima:

- Rješavanje saobraćajne i komunalne infrastrukture treba da prati potrebe razvoja privrede i potrebe stanovništva općine Bihać uz strogo poštivanje usmjerenja i okvira zacrtanih prostorno – planskom dokumentacijom
- Saobraćajno rješenje uskladiti sa projektom izmještanja trasa magistralnih cesta M 5 i M14 i i planiranom trasom koridora brze ceste Sjeverozapad – jugoistok, odnosno nastavka koridora Treće razvojne osi koja ide od Novog Mesta preko Krapine do Slunja ka Velikoj Kladuši i dalje prema srednjoj Bosni
- Unapređenjem i proširivanjem saobraćajne infrastrukture omogućiti bolje korištenje prirodnih resursa, ekonomskih razvoj i poboljšanje demografskih prilika
- Dugoročno kroz zaštitu izvorišta, sanaciju i rekonstrukciju postojećih vodovodnih sistema, a u cilju smanjenja gubitaka u mreži, osigurati stanovništvu Općine dovoljne količine zdravstveno ispravne vode za piće
- Osigurati da sva područja u općini Bihać, zbrinjavaju svoje otpadne vode na ekološki prihvatljiv način i ne dozvoliti njihova izlivanje u postojeće vodotoke bez prethodnog prečišćavanja, a u cilju smanjivanja nepovoljnih utjecaja na zdravlje stanovništva i životnu okolinu
- Uspostaviti sistem odvodnje oborinskih voda (odbrane od poplave) čime će se osigurati smanjenje ugroženosti stanovnika, stambenih i privrednih objekata, poljoprivrednog zemljišta , te stvoriti preduslove za korištenje plavnog i močvarnog zemljišta u svrhu razvoja
- Poboljšanje razine komunalnih usluga i kvaliteta života izgradnjom, investicionim i tekućim održavanjem komunalne i saobraćajne infrastrukture uz integrisanje svih vrsta saobraćajnog povezivanja
- Zbrinjavanje komunalnog otpada bit će riješeno kroz uspostavu Regionalne, sanitarne deponije, te je s toga potrebno podržati pokrenuti projekt uspostave i izgradnje regionalne sanitarne deponije. Upravljanje otpadom rezultirat će smanjenjem troškova saniranja otpada, kao i privrednim efektom od reciklaže otpada.

Pokazatelji o stanju **prostornog uređenja** na području općine Bihać dati kroz analizu stanja i SWOT analizu u oblasti prostornog uređenja uslovljavaju potrebu za preispitivanjem dosadašnjih i utvrđivanjem novih strateških opredjeljenja i ciljeva prostornog razvoja i uređenja, kao i zaštite okoliša, kako bi se u narednom periodu preduzimale odgovarajuće mjere i aktivnosti koje će obezbijediti rješavanje i prevazilaženje naslijeđenih problema i teškoća, te ostvarenje pretpostavki za održiv, ravnomjieran i uravnotežen prostorni razvoj na cijelom području općine.

Prostorni i okolinski razvoj općine Bihać u narednom periodu bazirat će se na slijedećim opredjeljenjima i ciljevima:

- Racionalno korištenje prostora prema njegovoj prirodnoj pogodnosti i mogućnosti uređenja za namjene koje obezbjeđuju održiv razvoj područja općine;
- Policentričan model prostorne organizacije koji će obezbijediti uravnotežen razvoj cjelokupnog područja općine, pri kojem će funkcionalno diferencirani i prostorno uravnoteženi urbani centri imati najznačajniju ulogu;
- Revitalizacija demografski najugroženijih područja općine i raznim mjerama podsticanje ostanka i opstanka stanovništva u ruralnim područjima;
- Formiranje i provođenje politike prostornog razvoja, zasnovane na naučnim principima i usklađene sa politikom razvoja svih drugih djelatnosti, koja će obezbijediti da prostorno uređenje bude u funkciji racionalnog i uravnoteženog razvoja svih djelatnosti, a takav razvoj djelatnosti da doprinosi racionalnom korištenju, očuvanju i zaštiti prostora;
- Definisane osnovnih postavki zemljišne politike koja će afirmisati tržišni model gazdovanja svim rasursima općine, posebno ukupnog prostora i građevinskog zemljišta;
- Afirmacija programiranja i planiranja uređenja građevinskog zemljišta i komunalne izgradnje kao nosećeg instrumenta implementacije svih planskih dokumenata, i to ne samo na bazi realnih potreba, već i na osnovu stvarnih materijalnih, finansijskih, lokacionih, organizacionih i drugih mogućnosti, odnosno kao sinteza potreba i stvarnih mogućnosti;
- Obezbjeđenje prostornih i drugih uslova za očuvanje, zaštitu i unapređenje prirodne sredine, posebno u urbanim centrima;
- Obezbjeđenje racionalnog korištenja raspoloživog zemljišta, posebno čuvanje i korištenje poljoprivrednog zemljišta viših bonitetnih kategorija;
- Čuvanje prirodnih i kulturno-historijskih vrijednosti, putem njihove revitalizacije i stavljanja u funkciju ukupnog razvoja, usklađivanje interesa njihove zaštite sa interesima razvoja i razmještaja privrednih kapaciteta, infrastrukturnih sistema i naselja;
- Zaštita prostora utvrđenih i pretpostavljenih ležišta mineralnih sirovina;
- Ostvarivanje koncepta transparentne i efikasne javne administracije i razvoj institucija specijaliziranih za podršku prostornog razvoja;
- Prihvatanje strateškog planiranja kao kontinuiranog procesa, koji zahtjeva stalno inoviranje i prilagođavanje planova prostornog razvoja;
- Obezbjeđenje sinhronizacije, koordinacije i usklađivanja planova iz pojedinih sektora infrastrukture u fazi izrade prostorno-planskih dokumenata i realizacije programa izgradnje i uređenja građevinskog zemljišta
- Permanentno i kontinuirano usklađivanje prostorno-planskih dokumenata sa planskim dokumentima iz oblasti infrastrukture;
- Osnivanje i organizovanje općinskih i kantonalnih institucija iz oblasti prostornog uređenja;

Da bi se osigurala bolja kvaliteta života građana u **zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti** provodit će se reformske prilagodbe. Zakonski propisi u ovoj oblasti nalagat će organizaciju javnih i drugih ustanova iz ove oblasti, kao i organizaciju rada i provedbu znanstveno-iskustvenih dostignuća prema standardima EU. Istina, u ovom strateškom periodu ne treba imati velike ambicije da je to moguće ostvariti, ali će postaviti realne okvire za dalji razvoj.

Da bi se povećala efikasnost i racionalnost u ovoj oblasti važno je:

- zdravstvenu i socijalnu zaštitu građana osigurati kroz institucionalne forme zaštite
- osigurati unutarnju organizaciju subjekata u ovoj oblasti, sukladno zakonskim propisima i važećim standardima u zdravstvenoj zaštiti,
- osigurati adekvatne popune stručnim kadrovima,
- osigurati potrebne prostorne kapacitete, opremu i ostalu potrebnu infrastrukturu,
- provedbu mjera uštede i transparentnog trošenja sredstava.

U oblasti **obrazovanja**, u navedenom periodu napori trebaju biti usmjereni na provedbu reformskih propisa koji će regulirati pitanje institucionalnosti, organizacije rada i provedbe znanstveno-iskustvenih dostignuća u ovoj oblasti, a prema standardima EU.

Da bi se povećala efikasnost i racionalnost nužno je:

- brzo i efikasno postaviti institucionalno funkcioniranje u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju,
- vršiti popunu neophodnim stručnim kadrom,
- osigurati primjenu savremenih učila i moderne opreme u nastavnim procesima,
- osigurati potrebne prostorne kapacitete i drugu infrastrukturu.

Prevelike razlike u obrazovanju i promjenjive ekonomske i društvene prilike, mogu ograničiti mogućnosti nastavka obrazovanja i dovesti do isključivanja pojedinaca i skupina iz obrazovnog sistema. Zato je jedan od najvećih rizika pitanje prilagođavanja potrebama i brzim promjenama u društvu, koje nisu evidentne u našem srednjem obrazovanju. Izazovi tržišta rada u inostranstvu (koji su evidentni na našoj općini) i loša materijalna situacija u općini, imaju za posljedicu odlazak mladih ljudi, posebno visokoobrazovanih.

Kako bi se navedeni rizici izbjegli potrebno je usklađeno djelovanje, tako što ćemo:

- Poticati odgovorne za obrazovanje u Kantonu da načelo cjeloživotnog učenja učvrstite na svim nivoima obrazovnog sistema
- Stalno naglašavati društvenu i ekonomsku dimenziju obrazovanja, kao najisplativije investicije
- Pomoći u procesima unapređenja prilagodljivosti i fleksibilnosti obrazovnog sistema, njegovoj prohodnosti i osiguranju kvaliteta, po ugledu na dobre prakse u zemljama EU.
- Pomoći da obrazovne usluge na svim nivoima obrazovanja budu poboljšane kako bi se povećao nivo upošljavanja građana u općini.

Potrebe za uslugama u oblasti **kulture i sporta** će rasti. Institucije kulture moraju svoj kvalitet rada stalno potvrđivati i zadovoljavati najveći dio potreba građana iz domena kulture. Kulturni centar će i dalje biti okosnica kulturnog života. Muzej sa rješavanjem prostornih problema više će se baviti valorizacijom kulturno-historijskog nasljeđa i ostalih kulturnih vrijednosti. Biblioteka se treba razvijati da odgovori potrebama studenata i učenika, da proširuje svoju djelatnost i obogaćuje knjižni fond. Kulturno-umjetnička društva, udruženja, agencije i druge institucije kulture, svojim razvojem moraju pratiti zahtjeve, potrebe i interese građana, kako bi i sama doprinosila da Bihać bude i centar za zadovoljenje kulturnih potreba.

U sportu aktivnosti će se usmjeriti u razvoj masovnog sporta, širenje sportskih objekata koji će to omogućavati, a i drugim vrstama sporta također dati adekvatno mjesto. Posebnu pažnju posvetiti radu sa mladima.

Za razvoj kulture neophodno je stvoriti osnovne preduvjete koji se prije svega odnose na:

1. prostorne preduvjete: objekti javnih ustanova u oblasti kulture,
2. oprema (scenografija, muzički instrumenti, uniforme, nošnje...),
3. ljudski potencijal (školorovani, stručni i educirani kadrovi iz različitih oblasti kulture-muzička, likovna, književna, teatarska...),
4. financijska sredstva

Ad 1. Prostorni preduvjete-sadašnja situacija (zadovoljavajući)

- Likovna umjetnost:
 1. JU Gradska galerija
 2. Umjetnička galerija "Enver Krupić"
 3. Izložbeni salon JU Muzej USK-a
- Arhivska, bibliotečka i muzejska djelatnost, zaštita kulturne baštine: (nedovoljni)
 1. JU Arhiv USK-a
 2. JU Muzej USK-a
 3. JU Kantonalna i univerzitetska biblioteka
 4. JU Zavod za zaštitu kulturnog naslijeđa

- ostale prostorni potencijali za razvoj svih oblika kulturnog izražavanja (scensko-teatarska umjetnost, udruženja-kulturno umjetnička društva, muzička udruženja i orkestri, udruženja u oblasti likovne umjetnosti i književnosti, akcije i manifestacije u kulturi..) – (za gradsku sredinu zadovoljavajući)

1. JU Kulturni centar (objekt 1. i 2.)
2. Zgrada-objekt Muzeja AVNOJ-a

Prostorni preduvjete – strategija, pravci djelovanja u određenom vremenskom periodu.

U skladu sa Zakonom o principima lokalne samouprave oblast predškolskog i osnovnog obrazovanja u bliskoj budućnosti će preći u nadležnost općine. Umjetnička škola Bihać u svom sastavu ima i nižu muzičku školu koja gotovo da nema prostornih mogućnosti za rad.

Rješenje ovog problema bi se moglo iznaći izgradnjom objekta "Konak" u staroj gradskoj jezgri Bihaća. U obnovljenom "Konaku" mogle bi se smjestiti tri kantonalne ustanove kulture (Muzej, Arhiv i Zavod za zaštitu kulturnog naslijeđa) izmještanjem Muzeja i Zavoda, iz objekta "Kloster" stvorile bi se pretpostavke za proširenje prostornih potencijala Umjetničke škole. Obnovom objekta bivšeg Muzeja AVNOJ-a, dobila bi se lijepa, akustična i funkcionalna dvorana kamernog tipa. Umjetnička škola bi u potpunosti za duži vremenski period riješila svoje prostorne potrebe.

Drugačijom organizacijom lokalne samouprave Grad-općina-Mjesna zajednica, nameće se potreba dislokacije kulture i kulturnih dešavanja izvan stroge gradske jezgre i otvaranje mogućnosti da se kulturna dešavanja u što većoj mjeri približe stanovništvu koje živi izvan užeg gradskog područja. (MZ-e, Ripač, Kulen Vakuf i druge...)

Da bi stanovništvu udaljenih MZ-a, omogućili da ostvare svoje interese u oblasti kulture bilo kao učesnici-stvaraoci, bilo kao konzumenti kulturnih sadržaja, neophodno je

stvoriti prostorne preduvjete za razvoj kulture u tim sredinama. To se može postići izgradnjom domova kulture u tim sredinama. Izgradnja domova kulture u MZ bi se trebala graditi po određenim standardima koji bi u potpunosti zadovoljili interese određene lokalne zajednice. Dom kulture bi trebao imati: dvoranu – salu sa 200-300 sjedišta, veliku binu na kojoj se mogu izvoditi relativno manje scenografski zahtjevne kazališne predstave, nastupi folklornih ansambala, koncerti umjetničke, zabavne i narodne muzike, proslave i manifestacije i sl.

U okviru doma kulture neophodan je prostor veće kvadrature za probe folklornog ansambla, veća prostorija za rad plesnih sekcija, prostor za galerijsku djelatnost kao i prostor za organizaciju književno-poetskih sadržaja, potencijalni prostor za manju knjižnicu te adekvatne prostorije za organizacione aktivnosti odnosno rad udruženja iz oblasti kulture.

Financijska sredstva koja se u Budžetu općine izdvajaju za oblast kulture bi trebala biti znatno uvećana i usmjeravana ka prioritetima u tri pravca:

1. Poboljšanja u infrastrukturi kulture

- a) adaptacija male i velike pozorišne sale u objektu 1. i 2. JU Kulturni centar
- b) završetak obnove objekta bivšeg muzeja Avnoj-a
- c) izgradnja i restauracija objekta “Konak” u staroj gradskoj jezgri Bihaća
- d) izgradnja standardiziranih domova kulture u mjesnim zajednicama

2. Zaštita i obnova objekata kulturnog naslijeđa

- a) Staro gradsko jezgro Bihaća-crkva sv. Antuna, Konak, Kapetanova kula, grobnica bihaćkog plemstva, Turbe.
- b) Stari gradovi: Sokolac, Ostrovica, Orašac.
- c) Vjerski kulturni objekti.

3. Akcije, manifestacije, rad i programske aktivnosti institucija, udruženja i pojedinaca u oblasti kulture.

Misija **lokalne samouprave** je zadovoljavanje potreba građana i stalno unapređivanje kvaliteta života u lokalnoj zajednici. Takvu lokalnu samoupravu građani će doživljavati podjednako kao svoje pravo i svoju obavezu da aktivno doprinose unapređenju kvaliteta života u općini. Nova lokalna samouprava bit će sinonim za odgovorno upravljanje lokalnim razvojem, lokalnim poslovima na principima Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Takva sposobna i odgovorna lokalna vlast ostvaruje partnerstvo sa privatnim i nevladinim sektorom i produktivno saraduje sa drugim nivoima vlasti i drugim lokalnim jedinicama u zemlji i regionu. Ostvarit će se viši stepen građanskog učešća u javnim poslovima tako da građani značajno utiču na donošenje javnih odluka i uopće na kvalitet svog života i života svojih sugrađana.

Partnerstvo između lokalnih vlasti i civilnog društva – građana predstavljat će interakciju koja vodi ka zajedničkom angažiranju u ostvarivanju zajedničkog cilja, zajedničkom osmišljavanju i sprovođenju aktivnosti kojima je cilj rješavanje zajedničkih identificiranih problema uz zajedničku odgovornost. Partnerstvo sa građanima ostvarivat će se kroz uključivanje građana u procese kreiranja i donošenja odluka, kao i u kreiranje i realizaciju projekata koji neposredno utječu na njihovu okolinu, odnosno kvalitet života i rada u neposrednoj zajednici.

Općina Bihać će biti servis građana i drugih zainteresiranih lica, u potpunosti orijentirana prema korisniku usluga. Kvaliteta pruženih usluga bit će u skladu sa standardima

i očekivanjima građana. Efikasan rad općinske administracije osigurava se kroz skraćenje i pojednostavljenje općinskih procedura u najvećoj mogućoj mjeri, bolju preglednost stanja predmeta, efikasniji rad službenika uz primjenu tehnike upravljanja vremenom i upravljanja ljudskim resursima, te dodatnu edukaciju zaposlenih. Uspostavit će se sistem interne komunikacije i koordinacije općinske administracije sa javnim ustanovama i javnim preduzećima. Promoviranje Zakona o slobodi pristupa informacijama i stvaranje svijesti građana o dostupnosti svih informacija vodi transparentnosti u radu općinske administracije i razumijevanju njenog rada od strane građana, što u konačnici rezultira i boljim imidžom općine. Kroz razrađen i građanima predstavljen postupak pritužbi, dosljednu primjenu načela upravnog postupka, Zakona o državnim službenicima i Zakona o namještenicima osigurat će se i veći stepen odgovornosti općinske administracije.

Najvažniji strateški oslonci razvoja općine Bihać u svim oblastima, a ujedno i osnovni preduslovi za realizaciju utvrđenih strateških ciljeva razvoja, između ostalih, trebaju biti:

1. razvoj ljudskih resursa (potencijala),
2. razvoj informacione infrastrukture i podrška primjenama informacionih tehnologija,
3. permanentna edukacija kadrova i
4. razvoj i usavršavanje modela strateškog upravljanja razvojem.

Razvoj ljudskih resursa i potencijala mora naći adekvatno mjesto u strateškim opredjeljenjima općine Bihać, posebno sa stanovišta ovladavanja vještinama menadžmenta i poduzetništva.

Ako se razvoju ljudskih resursa ne posveti potrebna pažnja i značaj može se desiti da oni postanu ograničavajući element razvoja.

Nalazimo se u informacionom vremenu ali imamo veoma nizak stepen korištenja informaciono-komunikacionih tehnologija.

2. STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA

Na osnovu utvrđenih strateških opredjeljenja proizilaze slijedeći strateški ciljevi razvoja:

1. Razvijena i održiva privreda;
2. Postignut skladan i balansiran prostorni razvoj urbanih centara u ruralnim sredinama i alokacija investicija u privredne, saobraćajne i infrastrukturne objekte koji će omogućiti taj razvoj;
3. Ravnomjeran i uravnotežen prostorni razvoj na cijelom području općine Bihać koji podrazumjeva približno jednake uvjete u pogledu saobraćajne povezanosti, komunalnog opremanja i sadržaja urbane opreme koji, uz puno aktiviranje prirodnih i stvorenih potencijala, garantira kvalitetne uslove života i rada stanovništva;
4. Unaprijeđen sistem obrazovanja koji će težiti evropskom modelu organiziranja i standarda, razvijenim institucijama kulture, sporta i drugih oblast nevladinog sektora, te uspostavljenim efikasnim i kvalitetnim sistemom primarne i sekundarne zdravstvene zaštite i unaprijeđenom socijalnom zaštitom;
5. Uprava po evropskim standardima.

Realizacija zacrtanih strateških ciljeva razvoja i iskorištavanje naših komparativnih prednosti nije moguće bez ovladavanja savremenim informatičkim znanjima i tehnologijama, što se podjednako odnosi i na javni i na privatni sektor.

Zato se među osnovnim strateškim osloncima razvoja mora naći i razvoj informacione tehnologije i podrška primjenama informacionih tehnologija.

Za realizaciju utvrđenih strateških ciljeva razvoja poseban značaj ima permanentna edukacija kadrova na svim nivoima obrazovanja.

Ona podrazumijeva obrazovanje odraslih lica koja su završila odgovarajući stepen obrazovanja, a koja trebaju i žele da steknu dodatno obrazovanje vezano za njihov posao, inoviraju i unaprijede svoje znanje, steknu menadžerska i druga poslovna znanja, ovladaju nekim od svjetskih jezika, unaprijede informatičku "pismenost" i dr.

U cilju realizacije zacrtanih strateških ciljeva razvoja neophodno je razvijati i usavršavati model strateškog upravljanja razvojem, koji proizilazi iz potrebe da se usvoji koncept stalnog strateškog i projektno usmjerenog programiranja razvoja.

Taj model mora podržavati usklađen ekonomski, socijalni i prostorni razvoj općine Bihać.

III – OPERATIVNI DIO PLANA – OPERATIVNI CILJEVI, PROGRAMI I PROJEKTI

1. PRAVCI EKONOMSKOG RAZVOJA

STRATEŠKI CILJ 1.

Razvijena i održiva privreda

PREGLED OPERATIVNIH CILJEVA, PROGRAMA I PROJEKATA IZ OBLASTI PRIVREDE

Operativni cilj	Naziv programa i projekata	Nosioci realizacije	Vrijeme potrebno za realizaciju	Procjena potrebnih sredstava
1.	2.	3.	4.	5.
1. Razvijen sektor M/S poduzetništva	1.1. Program kreiranja konkretnog poslovnog okruženja afirmativnog imidža općine			
	1.1.1. Program PROMO-Bihać. Presentacija mogućnosti investiranja u općini Bihać, i između ostalog uključuje uspostavu One Stop Shopa i vodiča za investitore	Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt	kontinuirano 5 godina	50.000 KM
	1.1.2. Izrada smjernica za primjenu projekata Javnog i privatnog partnerstva (PPP) u lokalnoj zajednici	Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt	6 mjeseci	10.000 KM
	1.1.3. Projekt identifikacije i usvajanja mjera za stimulaciju investicija u poduzetništvu	Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt	kontinuirano 5 godina	-----

	<i>1.2. Program identifikacije i usvajanja mjera za stimulaciju investicija u poduzetništvu:</i>			
	1.2.1. Poslovna zona Kamenica I	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	2,5 miliona KM
	1.2.2. Izrada studija uspostavljanja novih poslovnih zona (Kamenica II, Ripač)	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	50.000 KM
	1.2.3. Projekt: Sajmište općine Bihać	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	5 godina	200.000 KM
	1.2.4. Projekt: Poslovna zona Kamenica II	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	36 mjeseci	2.700.000 KM
	1.2.5. Projekt: Poslovna zona Ripač	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	36 mjeseci	1.500.000 KM
	1.2.6. Projekt: Uspostava biznis inkubatora	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	24 mjeseca	500.000 KM
	1.2.7. Projekt: Uspostava centra za poslovno povezivanje	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	40.000 KM
	1.2.8. Uspostava Outsourcing Centra (projekt zapošljavanja radne snage)	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	50.000 KM
	1.2.9. Uspostava kreditno garantnog fonda	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	500.000 KM
	1.2.10. Tehnološki park	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt i Univerzitet	12 mjeseci	500. 000 KM
	<i>1.3. Program Jačanje sektora M/S poduzetništva kroz instrumente razvoja ljudskih resursa te transfera znanja</i>			

	1.3.1. BUDI UZOR- Projekt promocije edukacije i zapošljavanje mladih ljudi u općini Bihać	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	kontinuirano 5 godina	150.000 KM
	1.3.2. Transfer know-how/razvoj instrumenata efikasnog i praktičnog prijenosa znanja (edukacija, tečajevi, radionice)	Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt	kontinuirano 5 godina	50.000 KM
	1.3.3. Poticanje i razvoj kapaciteta za stručnu obnovu i posredovanje pri zapošljavanju	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	30.000 KM
	1.3.4. Projekat "Business game" projekt promocije poduzetništva u osnovnim i srednjim školama	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt Služba opće uprave i društ. djelatnosti	kontinuirano 5 godina	-----
	1.3.5. Projekti specifičnih ciljnih grupa (izrada i implementacija projekata)	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	kontinuirano 5 godina	100.000 KM
2. Razvijeni kapaciteti privrednog razvoja u ruralnim sredinama	2.1. Kreirano povoljno okruženje za razvoj poljoprivrede			
	2.1.1. Projekt izrade strategije razvoja poljoprivrede u općini Bihać	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	50.000KM
	2.1.2. Izrada agropedološke mape općine Bihać sa bonitetom kategorizacije zemljišta	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	24 mjeseca	-----
	2.1.3. Analiza postojeće organizacije općinskih službi za obavljanje poslova iz oblasti poljoprivrede	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	6 mjeseci	-----
	2.1.4. Izmjene i dopune organizacije općinskih službi u dijelu koji se odnosi na obavljanje poslova iz oblasti poljoprivrede u cilju formiranja savjetodavne službe	Općinski načelnik Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	6 mjeseci	-----

	2.1.5. Projekt razvoja paketa mjera za stimulaciju poljoprivredne proizvodnje na lokalnom nivou.	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	-----
	2.1.6. Program poticaja za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje u zatvorenom prostoru (plastenička, staklenička proizvodnja u poljoprivredi)	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	5 godina	300.000 KM
	2.1.7. Program poticaja za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje-sirovinske baze za potrebe prerađivačkih kapaciteta za proizvodnju piva (hmelj i pivarski ječam)	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	5 godina	200.000 KM
	2.1.8. Program poticaja za razvoj primarne poljoprivredne proizvodnje u svim segmentima	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	5 godina	500.000 KM
	2.1.9. Program poticaja za razvoj stočarstva na području općine Bihać	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	5 godina	350.000 KM
	2.1.10. Program poticaja za razvoj organsko-ekološke proizvodnje hrane	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	5 godina	100.000 KM
	2.2. Uvezivanje poljoprivredne proizvodnje sa prerađivačkim kapacitetima			
	2.2.1. Uspostavljanje / razvoj udruženja poljoprivrednih proizvođača	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	kontinuirano 5 godina	-----
	2.2.2. Razvoj prerađivačkih kapaciteta unutar zemljoradničkih zadruga	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	kontinuirano 5 godina	100.000KM
	2.3. Mjere investiranja u ruralna područja			
	2.3.1. Projekti razvoja društvene infrastrukture u ruralnim područjima	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt i Služba društvenih djelatnosti	kontinuirano 5 godina	-----

	2.3.2. Projekt: život i rad u uvjetima Nacionalnog parka Una	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	25.000 KM
	2.3.3. Promocija investiranja u ruralna područja (agroturizam, ribarstvo)	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	kontinuirano 5 godina	
3. Razvijen sektor turizma	3.1. Unapređenje institucionalne podrške razvoju i promociji turizma			
	3.1.1. Projekt razvoja jedinstvene turističke ponude u općini Bihać	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	6 mjeseci	
	3.1.2. Razvoj regionalnog turističkog proizvoda na području općine Bihać kroz projekte prekogranične suradnje	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	kontinuirano 5 godina	100.000 KM
	3.1.3. Projekt signalizacije i obilježavanja- nastavak	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	18 mjeseci	200.000KM
	3.1.4. Projekt: Centar za razvoj autohtonih proizvoda (rukotvorina i sl.)	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	15.000 KM
	3.2. Izgradnja i unapređenje turističkog proizvoda			
	3.2.1. Projekt " Stari gradovi" (kule i tvrđave) na području općine Bihać	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	24 mjeseca	500.000KM
	3.2.2. Projekt " Zabavni park u gradu Bihaću"	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	24 mjeseca	100.000KM
	3.2.3. Projekt "kreiranje turističkog paketa na području općine Bihać ciljanog za posjetitelje Plitvičkih jezera"	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	20.000KM
	3.2.4. Projekat Promocije turizma u općini Bihać	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	kontinuirano 5 godina	150.000KM
	3.3 .Unapređenje turističkih kapaciteta			
	3.3.1. Studija i Projekt skijalište Duga Luka	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	70.000KM
	3.3.2. Studija Projekt zdravstveno-rekreacijskog turističkog centra Banja Gata	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	100.000KM

	3.3.3. Studija izgradnje turističkih, sportskih i rekreacionih sadržaja na obalama i otocima rijeke Une	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	30.000KM
4. Razvijeni prerađivački kapaciteti sa povećanim stepenom finalne proizvodnje (proizvođački kapaciteti utemeljeni na korištenju postojećih prirodnih i materijalnih resursa)	4.1. Razvijena privredna infrastruktura			
	4.1.1. Studija izvodivosti izrade sekundarne mreže za plinifikaciju-grada Bihaća	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	200.000KM
	4.1.2 Projekat Aerodroma Golubić	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	24 mjeseca	1.200.000KM
	4.2. Intenziviranje razvoja kroz eksploataciju i preradu ruda, minerala, kamena i vode sa akcentom na finalizaciju proizvoda i usluga			
	4.2.1. Program istraživanja i studija mogućnosti iskorištavanja prirodnih resursa na području općine Bihać a) rude i minerala b) poljoprivredno i šumsko zemljište c) pitke vode d) termomineralne vode	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	10 mjeseca	75.000KM
	4.2.2. Analiza mogućnosti investiranja u općinu Bihać kao sjedište USK-a	Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	12 mjeseci	50.000KM

2. PRAVCI RAZVOJA U OBLASTI INFRASTRUKTURE

STRATEŠKI CILJ 2.

Postignut skladan i balansiran prostorni razvoj urbanih centara u ruralnim sredinama i alokacija investicija u privredne, saobraćajne i infrastrukturne objekte koji će omogućiti taj razvoj

PREGLED OPERATIVNIH CILJEVA, PROGRAMA I PROJEKATA IZ OBLASTI INFRASTRUKTURE

Operativni cilj	Naziv programa i projekata	Nosioci realizacije	Vrijeme potrebno za realizaciju	Procjena potrebnih sredstava
1.	2.	3.	4.	5.
1. Osiguranje uslova za razvoj privredne i društvene infrastrukture, putem usklađenog razvoja saobraćajne infrastrukture i sistema veza	1.1. <i>Kontinuirano unapređenje saobraćajne infrastrukture</i>			
	1.1.1. Izrada srednjoročnog programa rekonstrukcije i izgradnje gradskih ulica, lokalnih, i nekategorisanih cesta	JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	3 mjeseca	-----
	1.1.2. Izrada godišnjeg programa rekonstrukcije i izgradnje gradskih ulica, lokalnih i nekategorisanih cesta	JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	60 dana	-----
	1.1.3. Izmještanje tranzitnog saobraćaja iz centralne gradske jezgre – izgradnja obilaznice	JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	2008/09	2.500.000KM
	1.1.4. Povećanje bezbjednosti saobraćaja: poboljšanje saobraćajne signalizacije, realizacija projekta semaforizacije grada	JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	2008/09	2.500.000KM
1.1.5. Organizovanje prikupljanja i prikupljanje podataka neophodnih za razvoj saobraćaja (anketa korisnika, brojanje saobraćaja)	Služba prostornog uređenja i komunalnih djelatnosti	Kontinuirano 5 godina	-----	

	<p>1.2. Uspostavljanje efikasnog i pouzdanog sistema javnog prevoza</p> <p>1.2.1. Izrada studije javnog prevoza (istraživanje prometne potražnje i utvrđivanje organizacije linija javnog prevoza prema rezultatima istraživanja)</p>	Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt	6 mjeseci	-----
	1.2.2. Izgradnja autobusnih stajališta	JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	2008/09	100.000KM
2. Razvijena komunalna infrastruktura kao podrška ukupnom razvoju Općine	2.1. Modernizacija i izgradnja komunalne infrastrukture na području Općine			
	2.1.1. Izrada Studije vodosnabdijevanja općine Bihać	JU Zavod za prostorno uređenje, JP Vodovod, Služba za prostorno uređ. i komunalnih djel.	12 mjeseci	200.000KM
	2.1.2. Donošenje Odluke i uspostava zona sanitarne zaštite izvorišta	Služba za prostorno uređ. i komunalnih djel. JU Zavod za prostorno uređenje, JP Vodovod,	12 mjeseci	200.000KM
	2.1.3. Izrada srednjoročnog Programa izgradnje magistralne kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda kanalizacionog sistema grada Bihaća	JU Zavod za prost. uređenje, JP Vodovod, Služba za prostorno uređ. i komunalnih djel.	3 mjeseca	-----
	2.1.4. Realizacija srednjoročnog Programa izgradnje magistralne kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda kanalizacionog sistema grada Bihaća	JU Zavod za prostorno uređenje, Služba prostornog uređenja i komunalnih djelatnosti	5 godina	45.000.000,00 KM

	2.1.5. Program izrade projektne dokumentacije za kanalizacione sisteme za područja Općine izvan naseljenog mjesta Bihać	Služba prostornog uređenja i komunalnih djelatnosti, JP Vodovod, JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	3 mjeseca	-----
	2.1.6. Izrada, donošenje Programa izgradnje, rekonstrukcije i održavanja vodnih objekata koji u skladu sa Zakonom o vodama F BiH spadaju u nadležnost Općine	Služba prostornog uređenja i komunalnih djelatnosti, JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	3 mjeseca	-----
	2.1.7. Izrada, donošenje Programa uređenja vodotoka i drugih voda, koji u skladu sa Zakonom o vodama, spadaju u nadležnost Općine	Služba prostornog uređenja i komunalnih djelatnosti, JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	3 mjeseca	-----
	2.1.8. Izrada plana odbrane od poplava	Služba prost. uređ. i kom. djelat. JP Vodovod, JU Zavod za prost. uređenje, Bihać	3 mjeseca	-----
	2.1.9. Izrada Studije plinifikacije općine Bihać	Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt	12 mjeseci	200.000KM
	2.1.10. Rekonstrukcija postojećih vodovodnih sistema u cilju smanjenja gubitaka u mreži	JP Vodovod, Bihać	24 mjeseca	3.900.000KM

	2.1.11. Izrada Programa rekonstrukcije i izgradnje elektromreže i rekonstrukcija javne rasvjete	JU Zavod za prostorno uređenje, Elektrodistribucija	3 mjeseca	-----
	2.1.12. Projekt "AZIL" za životinje	JP Veterinarska stanica Bihać, Služba za razvoj, poduzetn. i obrt	5 godina	200.000 KM
	<i>2.2. Organizovanje sistema upravljanja otpadom</i>			
	2.2.1. Identifikacija i izrada programa sanacije divljih deponija	JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	60 dana	-----
	2.2.2. Izrada projekta sanacije postojeće gradske deponije	JKP Komrad Bihać	12 mjeseci	100.000KM
	2.2.3. Izrada plana upravljanja otpadom na području općine Bihać	Služba prostornog uređ. i komunalnih djelat. JKP Komrad	Po donošenju Kantonalnog plana	-----
	2.2.4. Podrška projektu izgradnje regionalne sanitarne deponije kroz uspostavu reciklažnih dvorišta i edukaciju stanovništva	JU Zavod za prostorno uređenje, JKP Komrad	12 mjeseci	100.000KM
	<i>3.1. Usklađivanje cijena komunalnih usluga sa ekonomskim kriterijumima</i>			
	3.1.1. Donošenje odluke o cijenama komunalnih usluga	JP Vodovod; JKP Komrad; Služba prostornog uređ. i komun. djelat.	30 dana	-----
	3.1.2. Donošenje Odluke o subvencioniranju troškova komunalnih usluga socijalnim kategorijama	JP Vodovod; JKP Komrad; Služba prostornog uređ.i komun. djelat.	30 dana	-----

3. PRAVCI RAZVOJA U OBLASTI PROSTORNOG UREĐENJA

STRATEŠKI CILJ 3.

Ravnomjeran i uravnotežen prostorni razvoj na cijelom području općine Bihać, koji podrazumijeva približno jednake uvjete u pogledu saobraćajne povezanosti, komunalnog opremanja i sadržaja urbane opreme i koji, uz puno aktiviranje prirodnih i stvorenih potencijala, garantira kvalitetne uslove života i rada stanovništva.

PREGLED OPERATIVNIH CILJEVA, PROGRAMA I PROJEKATA IZ OBLASTI PROSTORNOG UREĐENJA

Operativni cilj	Naziv programa i projekata	Nosioci realizacije	Vrijeme potrebno za realizaciju	Procjena potrebnih sredstava
1.	2.	3.	4.	5.
1.Strateško planiranje prostornog i okolinskog razvoja općine Bihać.	1.1. Izrada prostorno-planske i druge razvojno-studijske dokumentacije iz oblasti prostornog uređenja			
	1.1.1. Izrada godišnjeg izvještaja o stanju prostora i realizaciji prostorno-planske dokumentacije	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	60 dana	-----
	1.1.2. Izrada Prostornog plana općine Bihać (završetak izrade)	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	15 mjeseci	100.000KM
	1.1.3. Izrada izmjena i dopuna Urbanističkog plana grada Bihaća.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	18 mjeseci	100.000KM
	1.1.4. Izrada Prostornog plana područja posebnih obilježja od značaja za Federaciju BiH, sliv rijeke Une (Nacionalni park Una).	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	18 mjeseci	Budžet Federacije BiH
1.1.5. Izrada Regulacionog plana „Sportsko-rekreacioni centar Duga Luka“	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	12 mjeseci	50.000KM	

	1.1.6. Izrada Regulacionog plana „Turističko-rekreaciono- zdravstvenog centra Gata“	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	12 mjeseci	100.000KM
	1.1.7. Izrada Regulacionog plana „Poslovna zona Ripač“.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	8 mjeseci	25.000KM
	1.1.8. Izmjene i dopune postojećih i izrada novih detaljnih prostorno-planskih dokumenata (regulacionih planova i urbanističkih projekata) - po potrebi.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	Prosječno 10 mjeseci/ dokumentu	Prosječno 50.000KM/ dokumentu
	1.2. Izrada programa uređenja gradskog građevinskog zemljišta i izgradnje komunalnih objekata i uređaja kao osnovnog instrumenta implementacije prostorno-planskih dokumenata			
	1.2.1. Izrada srednjoročnog (višegodišnjeg) Programa uređenja gradskog građevinskog zemljišta i izgradnje komunalnih objekata i uređaja	JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	3 mjeseca	-----
	1.2.2. Izrada godišnjih Programa uređenja gradskog građevinskog zemljišta i izgradnje komunalnih objekata i uređaja	JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	60 dana	-----
	1.2.3. Analiza postojećih općinskih propisa iz oblasti uređenja gradskog građevinskog zemljišta i izgradnje komunalnih objekata i uređaja.	Služba prost. uređ. i kom. djelatnosti JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	60 dana	-----
	1.2.4. Izmjena i dopuna postojećih i izrada novih općinskih propisa iz oblasti uređenja gradskog građ. zemljišta i izgradnje	Služba prost. uređ. i kom. djelatnosti JU Zavod za prostorno uređenje, Bihać	60 dana	-----
	1.3. Izrada razvojno-studijske dokumentacije iz oblasti zaštite okoliša			

	1.3.1. Analiza stanja okoliša i aktivnosti zaštite okoliša na području općine.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	60 dana	-----
	1.3.2. Izrada Studije razvoja zaštite okoliša na području općine	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	6 mjeseci	30.000KM
	1.3.3. Izrada Programa edukacije i angažiranja javnosti (građana) u zaštiti okoliša.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	60 dana	
	1.3.4. Izrada općinskog Plana zaštite okoliša - po donošenju kantonalnog propisa.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	3 mjeseca	10.000KM
	1.3.5. Ustrojavanje registra zagađivača na području općine.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	3 mjeseca	
2. Razvijanje institucije za podršku prostornog i okolišnog razvoja	<i>2.1. Suvremena i efikasna općinska Služba za prostorni razvoj i zaštitu okoliša</i>			
	2.1.1. Analiza postojeće organizacije i sistematizacije općinske službe nadležne za poslove iz oblasti prostornog razvoja i uređenja i zaštite okoliša.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	30 dana	-----
	2.1.2. Izmjene i dopune postojeće organizacije i sistematizacije općinskih službi u cilju postizanja optimalnih uslova za kvalitetno i efikasno obavljanje poslova iz oblasti prostornog razvoja i uređenja i zaštite okoliša sa posebnim naglaskom na poslove planiranja	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	60 dana	-----
	2.1.3. Obezbeđenje odgovarajućih prostornih, tehničkih i materijalnih uslova za kvalitetno obavljanje poslova iz oblasti prostornog razvoja i uređenja i zaštite okoliša	Općinski načelnik	6 mjeseci	50.000KM

	<p>2.2. Razvoj institucija kojima je Općina povjerila obavljanje poslova iz nadležnosti općine iz oblasti prostornog uređenja i zaštite okoliša</p> <p>2.2.1. Analiza organizacije i sistematizacije JU „Zavod za prostorno uređenja“ Bihać sa stanovišta obavljanja poslova iz nadležnosti općine iz oblasti prostornog uređenja i zaštite okoliša.</p> <p>2.2.2. Izmjene i dopune postojeće organizacije i sistematizacije JU „Zavod za prostorno uređenje“ Bihać u cilju postizanja optimalnih uslova za kvalitetno i efikasno obavljanje povjerenih poslova iz oblasti prostornog uređenja i zaštite okoliša.</p> <p>2.2.3. Obezbjedeње odgovarajućih prostornih, tehničkih, kadrovskih i materijalnih uslova JU „Zavod za prostorno uređenje“ Bihać za kvalitetno i efikasno obavljanje povjerenih poslova iz oblasti prostornog uređenja.</p> <p>2.2.4. Izrada elaborata o opravdanosti osnivanja općinske institucije (upravne organizacije ili javne ustanove) za obavljanje stručnih i razvojnih poslova iz oblasti prostornog planiranja i uređenja</p>	<p>Služba prost. uređ. i kom. djelatnosti JU Zavod za prostorno uređenje</p> <p>Služba prost. uređ. i kom. djelatnosti JU Zavod za prostorno uređenje</p> <p>Služba prost. uređ. i kom. djelatnosti JU Zavod za prostorno uređenje</p> <p>Služba prostornog uređenja i komunalnih djelatnosti</p>	<p>30 dana</p> <p>60 dana</p> <p>6 mjeseci</p> <p>3 mjeseca</p>	<p>-----</p> <p>-----</p> <p>100.000KM</p> <p>-----</p>
	<p>2.3. Razvoj informacionog sistema za teritorijalno planiranje i upravljanje zemljištem</p> <p>2.3.1. Uspostavljanje Geoinformacionog sistema – GIS-a općine Bihać za potrebe prostornog uređenja i razvoja općine (u toku)</p> <p>2.3.2. Uspostavljanje evidencija i baza podataka od značaja za planiranje prostornog uređenja i razvoja.</p>	<p>Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti Služba imovinsko pravnih poslova</p> <p>Nadležne općinske službe</p>	<p>18 mjeseci</p> <p>6 mjeseci</p>	<p>850.000KM</p> <p>-----</p>

	2.3.3. Umrežavanje korisnika GIS-a općinskih službi i javnih preduzeća i ustanova.	Služba prost. uređ. i kom. djelatnosti Služba imovinsko pravnih poslova JU Zavod za prostorno uređ.	6 mjeseci	100.000KM
3. Definiranje zemljišne politike i uspostavljanje tržišnog koncepta i strategije gazdovanja građevinskim zemljištem	3.1. <i>Definiranje zemljišne politike na području općine Bihać.</i>			
	3.1.1. Analiza stanja i odnosa u gazdovanju i korištenju građevinskog zemljišta na području općine Bihać.	Služba prost. uređ. i kom. djelatnosti Služba imovinsko pravnih poslova JU Zavod za prostorno uređ.	3 mjeseca	-----
	3.1.2. Izrada strategije upravljanja, korištenja, zaštite i uređenja građevinskog zemljišta na području općine Bihać.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti	6 mjeseci	30.000KM
	3.2. <i>Afirmacija rente kao elementa regulisanja tržišta građevinskog zemljišta.</i>			
	3.2.1. Analiza općinskih propisa kojima se regulišu različiti oblici rente, stanja naplate i korištenja sredstava rente.	Služba prost. uređ. i kom. djelatnosti JU Zavod za prostorno uređ. Služba financija i računovodstva	3 mjeseca	-----
	3.2.2. Izmjene i dopune postojećih i izrada i donošenje novih propisa iz nadležnosti općine koji regulišu različite oblike rente, kao osnovnog elementa tržišta građevinskog zemljišta.	Služba prostornog uređenja i kom. djelatnosti Služba financija i računovodstva	3 mjeseca	-----

4. PRAVCI DRUŠTVENOG RAZVOJA

STRATEŠKI CILJ 4.

Unaprijeđen sistem obrazovanja koji će težiti evropskom modelu organiziranja i standarda, razvijenim institucijama kulture, sporta i drugih oblasti nevladinog sektora, te uspostavljenim efikasnim i i kvalitetnim sistemom primarne i sekundarne zdravstvene zaštite i unaprijeđenom socijalnom zaštitom

PREGLED OPERATIVNIH CILJEVA, PROGRAMA I PROJEKATA IZ OBLASTI DRUŠTVENOG RAZVOJA

Operativni cilj	Naziv programa i projekata	Nosioci realizacije	Vrijeme potrebno za realizaciju	Procjena potrebnih sredstava
1.	2.	3.	4.	5.
1.Unapređenje predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja	<i>1.1. Program prijenosa upravljanja, financiranja i unapređenja rada ustanova iz djelatnosti predškolskog i osnovnog obrazovanja na općinu</i>	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	60 mjeseci	8,4 MIL KM
	<i>1.2. Strategija razvoja obrazovanja</i>	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	12 mjeseci	100.000 KM
	<i>1.3. Program adaptacije (sanacije) i modernizacije škola i drugih institucija</i>			
	<i>1.3.1. Izgradnja četverorazredne područne škole O.Š. "Harmani I"</i>	Služba opće uprave društvenih djelatnosti Kantonalno minist. obrazovanja	12 mjeseci	500.000KM
	<i>1.3.2. Izgradnja, rekonstrukcija i adaptacija osnovnih i područnih škola i izgradnja sportskih dvorana i igrališta u školama</i>	Služba opće uprave društvenih djelatnosti Kantonalno minist. obrazovanja	60 mjeseci	500.000KM

	1.3.3. Nabavka namještaja, opreme u osnovnim školama	Služba opće uprave društvenih djelatnosti, Kantonalno minist. obrazovanja	60 mjeseci	500.000KM
	1.3.4. Izgradnja đlačkog doma	Služba opće uprave društvenih djelatnosti, Kantonalno minist. obrazovanja		
	1.3.5. Izgradnja kampusa univerziteta u Bihaću	Služba opće uprave društvenih djelatnosti, Kantonalno minist. obrazovanja; Univerzitet Bihać		
	1.3.6. Adaptacija prostorija i prostora u bivšoj kasarni "GRMEĆ" za potrebe Biotehničkog fakulteta	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti, Kant. ministarstvo obrazovanja, Biotehnički fakultet	12 mjeseci	100.000 KM
	1.4. Program uvođenja novih zanimanja u srednjim školama			
	1.4.1. Analiza prostornih, kadrovskih i drugih mogućnosti za uvođenje novih struka i zanimanja u srednjim školama	Kantonalno ministarstvo obrazovanja	12 mjeseci	-----
	1.4.2. Sufinanciranje edukacije nastavnog osoblja i menadžmenta obrazovnih institucija	Služba opće uprave društvenih djelatnosti, Kantonalno minist. obrazovanja	60 mjeseci	50.000KM
	1.4.3. Racionalizacija mreže redovnih škola i otvaranje privatnih škola	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti, Kantontonalno minist. obrazovanja, Privatne škole	60 mjeseci	100.000 KM

	1.5. Osnivanje fonda za stipendiranje učenika i studenata	Služba opće uprave društvenih djelatnosti, kant. Minist.obrazovanja, poduzetnici	60 mjeseci	150.000KM
	1.6. Izgradnja, adaptacija, sanacija, rekonstrukcija i opremanje srednjih škola u općini	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti, Ministarstvo obrazovanja	60 mjeseci	500.000 KM
2. Unapređenje zdravstvene zaštite	2.1. Program unapređenja zdravstvene zaštite			
	2.1.1. Projekat unapređenja primarne zdravstvene zaštite putem koncepta porodične medicine	Menadžment JU "Dom zdravlja"	60 mjeseci	500.000KM
	2.1.2. Edukacija kadrova u oblasti zdravstva	Menadžment JU "Kantonalna bolnica" i JU "Dom zdravlja", Ministarstvo zdravstva USK-a	Kontinuirano pet godina	150.000KM
	2.2. Program rekonstrukcije i modernizacije zdravstvenih objekata			
	2.2.1. Rekonstrukcija građevinskih objekata Kantonalne bolnice i Doma zdravlja	JU "Kantonalna bolnica" JU Dom zdravlja, Ministarstvo zdravstva USK-a, Služba opće uprave i društv. dj.	3 godine	4,000.000KM

	2.2.2. Nabavka nedostajuće opreme za Kantonalnu bolnicu i Dom zdravlja	JU "Kantonalna bolnica" JU Dom zdravlja, Ministarstvo zdravstva USK-a, Služba opće uprave i društv. dj.	3 godine	12,000.000KM
	2.2.3. Otvaranje područnih ambulanti u mjesnim zajednicama van područja grada	JU Dom zdravlja Ministarstvo zdravstva USK-a Služba opće uprave i društv. djelatnosti	5 godina	500.000KM
	2.2.4. Nabavka sanitetskih vozila za JU "Dom zdravlja" Bihać	JU Dom zdravlja Ministarstvo zdravstva USK-a Služba opće uprave i društv. djelatnosti	3 godine	150.000KM
	2.3. Program povećanja obuhvatnosti stanovništva zdravstvenim osiguranjem	Zavod zdravstvenog osiguranja USK-a, Vlada USK-a, Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	2 godine	-----
	2.4. Program unapređenja socijalne zaštite			
	2.4.1. Obezbjedenje prostornih i drugih uvjeta za rad JU "Centar za socijalni rad"	JU "Centar za socijalni rad"	12 mjeseci	500.000KM
	2.4.2. Pomoć starim i iznemoglim osobama	JU "Centar za socijalni rad"	60 mjeseci	216.000KM
	2.4.3. Pomoć djeci sa posebnim potrebama	JU "Centar za socijalni rad"	60 mjeseci	150.000KM
	2.4.4. Prevencija i liječenje ovisnosti, alkoholizma i dr.	JU "Centar za socijalni rad"	60 mjeseci	125.000KM

3. Razvoj kapaciteta za kulturu, sport i druge oblasti nevladinog sektora	3.1. Program obnove objekata kulture			
	3.1.1. Preuređenje kino dvorane bivšeg Doma VF u pozorišnu dvoranu	Kulturni centar Bihać	12 mjeseci	1.700.00 KM
	3.1.2. Završetak i adaptacija velike dvorane Kultur.centra u multifunkcionalnu dvoranu	Kulturni centar Bihać	24 mjeseca	2.600.000 KM
	3.1.3. Proširenje kapaciteta Srednje umjetničke škole Bihać	JU Srednja umjetnička škola Bihać	12 mjeseci	
	3.1.4. Reizgradnja objekta „Konak“	JU Zavod za zaštitu kulturnog naslijeđa USK-a	36 mjeseci	1.345.000 KM
	3.1.5. Postavka izložbe „Kapetanova divanhana“	JU Muzej USK	12 mjeseci	30.000 KM
	3.1.6. Uređenje sobe-divanhane posvećene dječijem pjesniku Ahmetu Hromadžiću	JU Kantonalna i univerzitetska biblioteka USK	12 mjeseci	
	3.1.7. Sokolac-evropski kulturni put	JU Zavod za zaštitu kulturnog naslijeđa	60 mjeseci	1.000.000 KM
3.1.8. Osposobljavanje Doma penzionera u Bihaću	Federalno minist. rada, socijalne politike, Kanto. minist. rada i socijalne politike, Fond MIO/PIO BiH, Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	24 mjeseca	100.000 KM	
	3.2. Program izgradnje, sanacije, modernizacije i opremanja sportskih objekata			
	3.2.1. Zatvaranje postojećih objekata na sportskom centru STENS pod konstrukciju	JU za sport, odmor i rekreaciju	24 mjeseca	400.000 – 500.000 KM

3.2.2. Faza centralnog grijanja u zgradi SRC STENS	JU za sport, odmor i rekreaciju	12 mjeseci	40.000 KM
3.2.3. Izgradnja nove sportske dvorane	JU za sport,odmor i rekreaciju	36 mjeseci	5.000.000 KM
3.2.4. Izgradnja tartan atletske staze oko glavnog nogometnog igrališta (povr. 3300 m ²)	Sportski savez Bihać	24 mjeseca	495.000 KM
3.2.5. Rekonstrukcija grad. stadiona (po standardima UEFA-ispunjavanje uslova za dobijanje licence za takmičenje u Premijer ligi BiH)	Sportski savez Bihać	24 mjeseca	2.200.000 KM
3.2.6. Pripremni radovi i opremanje dvorane za kuglanje	Sportski savez Bihać	24 mjeseca	421.000 KM
3.2.7. Izgradnja trkačke staze za konjički sport sa klasičnim barijerama po evropskim standardima (Hipodrom Bakšaiške bare)	Sportski savez Bihać	36 mjeseci	340.000 KM
3.2.8. Postavljanje univerzalnih asfaltnih površina za male sportove +oprema igrališta (koševi, golovi,mreže)	Sportski savez Bihać	24 mjeseca	420.000 KM
3.2.9. Izgradnja trim staze u Borićima sa pratećim sadržajima	Sportski savez Bihać	12 mjeseci	20.000 KM
3.2.10. Izgradnja olimpijskog bazena	Sportski savez Bihać		---
3.2.11. Podizanje nivoa usluga na sportskom aerodromu Golubić i zadovoljavanje pravila i propisa međunarodne vazduhoplovne asocijacije (FAI): nabavka elektr. mjernog uređaja za skokove, svjetla za noćno letenje, aerodromska ograda	Sportski savez Bihać	48 mjeseci	200.346 KM
3.2.12.Rekonstrukcija planinarskog doma na Plješivici	Sportski savez Bihać	36 mjeseci	50.000 KM

	3.2.13. Sportski centar "LUKE"	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti, JU za sport, odmor i rekreaciju, poduzetnici	60 mjeseca	8.000,000 KM
	3.2.14. Stvaranje uvjeta za razvoj masovnog sporta posebno u ruralnim sredinama	Sportski savez Bihać, Služba opće uprave i društ.djelat.	60 mjeseci	300.000 KM
	3.3. Program unapređenja položaja mladih i NVO		12 mjeseci	10.000 KM
	3.3.1. Uspostava mreža-foruma NVO	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti-Udruženja	24 mjeseca	20.000 KM
	3.3.2. Osiguranje prostora za rad NVO	Služba prost. uređenja i kom. djelat.	24 mjeseca	20.000 KM
	3.3.3. Upošljavanje mladih u organe uprave	Općinski načelnik	kontinuirano	50.000 KM
	3.3.4. Organiziranje edukativnih radionica različitih sadržaja za mlade i NVO	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti, NVO	24 mjeseca	30.000 KM
	3.3.5. Izrada Strategije mladih	Služba opće uprave i druš. djel.	12 mjeseci	100.000 KM
	3.4. Bihać-FESTIVALSKI GRAD			
	3.4.1. Bihaćko ljeto	JU Kulturni centar	godišnje	500.000 KM
	3.4.2. Ulicom Bišća	JU Kulturni centar	godišnje	100.000 KM
4. Očuvanje i zaštita spomenika	4.1. Program zaštite kulturno-historijskog naslijeđa	JU za zaštitu kulturno historijskog naslijeđa, Minist.kulture USK-a Služba opće uprave	6 mjeseci	50.000 KM

	4.1.1. Program zaštite kulturno-historijskog i graditeljskog naslijeđa na području općine Bihać	JU za zaštitu kulturnog naslijeđa, Služba opće uprave i društ. djelat.	12 mjeseci	100.000 KM
	4.1.2. Projekat sanacije Muzej I zasjedanja AVNOJ-a	JU za zaštitu kulturno historijskog naslijeđa, Ministarstvo kulture USK-a, Služba opće uprave idruš.djel.	24 mjeseca	300.000 KM
5. Razvoj lokalnih medija	5.1.Program „Gradskih televizija i novine„			
	5.1.1. Pokretanje Televizije Bihać	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti JP RTV d.o.o. Bihać	24 mjeseca	1.000.000 KM
	5.1.2. Gradske novine	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	12 mjeseci	100.000 KM

5. PRAVCI RAZVOJA LOKALNE UPRAVE I NVO

STRATEŠKI CILJ 5.

Uprava po evropskim standardima

PREGLED OPERATIVNIH CILJEVA, PROGRAMA I PROJEKATA IZ OBLASTI LOKALNE UPRAVE I NVO

Operativni cilj	Naziv programa i projekata	Nosioci realizacije	Vrijeme potrebno za realizaciju	Procjena potrebnih sredstava
1.	2.	3.	4.	5.
1. Unapređenje rada lokalne uprave- povećanje efikasnosti i kvalitete rada općinskog organa uprave	1.1. Program upravljanja ljudskim resursima			
	1.1.1. Profesionalni razvoj zaposlenih kroz obuku, usavršavanje i napredovanje	Služba za podršku i razvoj uprave	60 mjeseci	60.000 KM
	1.1.2. Poticanje uspješnosti u radu uz primjenu motivacijskih tehnika	Sve službe	kontinuirano	60.000 KM
	1.1.3. Razvoj sistema zaštite na radu	Služba za podršku i razvoj uprave	kontinuirano	100.000 KM
	1.1.4. Osposobljavanje menadžmenta za kvalitetnije planiranje i upravljanje projektima	Služba za podršku i razvoj uprave	kontinuirano	20.000 KM
	1.1.5. Unapređenje postojeće općinske organizacije i sistematizacije i formiranje tima za Evropske integracije i rad sa finansijskim institucijama, međunarodnim organizacijama, razvojnim bankama i fondovima.	Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt	12 mjeseci	50.000 KM

	<i>1.2. Program unapređenja dostignutog nivoa komunikacije</i>			
	1.2.1. Izrada strategije komuniciranja sa javnošću	Savjetnik za informisanje	3 mjeseca	-----
	1.2.2. Kadrovsko unapređenje odnosa s javnošću	Služba za podršku i razvoj uprave	3 mjeseca	3.000 KM
	1.2.3. Unapređenje vanjske komunikacije	Savjetnik za informisanje, Služba opće uprave i društvenih djelat. Služba za razvoj, poduzet.i obrt	kontinuirano	12.000 KM
	1.2.4. Unapređenje unutrašnje komunikacije	Služba za podršku i razvoj uprave	kontinuirano	-----
	<i>1.3. Stvaranje prostornih, tehničkih i materijalnih uvjeta za efikasan rad općinskih službi</i>			
	1.3.1. Rekonstrukcija i sanacija objekta općine	Služba za podršku i razvoj uprave	24 mjeseca	2.000.000 KM
	1.3.2. Kvalitetna organizacija rada sa strankama u cilju povećanja efikasnosti	Sve službe	kontinuirano	-----
	1.3.3. Instaliranje elektronske baze podataka važećih zakonskih propisa	Služba za podršku i razvoj uprave	6 mjeseci	10.000 KM

	1.3.4. Rekonstrukcija, adaptacija i opremanje prostorija mjesnih ureda	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	24 mjeseca	100.000 KM
	<i>1.4. Skraćenje i pojednostavljenje procedura</i>			
	1.4.1. Pribavljanje dokumenatcije po službenoj dužnosti uz obračun troškova postupka	Sve službe	kontinuirano	-----
	1.4.2. Davanje ovlaštenja voditeljima postupka da potpisuju sve akte do donošenja rješenja	Sve službe	3 mjeseca	
	1.4.3. Izdavanje posjedovnih listova, izvoda iz prostorno-planske dokumentacije i raznih uvjerenja na usmeni zahtjev i bez odlaganja	Sve službe	kontinuirano	-----
	<i>1.5. Program unapređenja rada mjesnih zajednica</i>			
	1.5.1. Donošenje statuta MZ	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	3 mjeseca	1.000 KM
	1.5.2. Projekat sanacije i izgradnje objekata mjesnih zajednica i nabavka opreme	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	60 mjeseci	300.000 KM
	1.5.3. Edukacija predstavnika mjesnih zajednica	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	3 mjeseca	3.000 KM

	1.5.4. Izmjena (definisanje) granica obuhvata područja mjesnih zajednica	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti i Služba prostornog uređenja i komunalnih djelatnosti		
	<i>1.6. Program porasta budžetskih sredstava sa naglašenom razvojnom komponentom</i>			
	1.6.1. Projekat budžetske podrške projektima strategije razvoja	Služba finansija i računovodstva	60 mjeseci	-----
	1.6.2. Projekat investiranja u privredno orjentisane infrastrukturne projekte	Služba prostornog uređenja i komunalnih djelatnosti, JU Zavodf za prostorno uređenje	60 mjeseci	-----
	<i>1.7. Program razvoja saradnje sa NVO</i>			
	1.7.1. Potpisivanje sporazuma o saradnji između Općinskog vijeća, Općinskog načelnika i NVO	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	3 mjeseci	-----
	1.7.2. Finansiranje projekata NVO odabranih prema utvrđenim kriterijima	Služba opće uprave i društvenih djelatnosti	60 mjeseci	1.000.000 KM
	<i>1.8 .Program povećanja stepena građanskog učešća u javnim poslovima</i>			
	1.8.1. Izrada Strategije partnerstva sa građanima	Služba opće uprave i društ. djelatnosti	3 mjeseca	-----

	1.8.2. Održavanje javnih rasprava i tematskih sjednica OV-a, okruglih stolova i sl.	Sve službe	kontinuirano	10.000 KM
	1.9. <i>Realizacija programa razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća</i>	Služba civilne zaštite		
2. Jačanje kapaciteta informaciono-komunikacijske tehnologije	2.1. <i>Program informatičkog opremanja službi</i>			
	2.1.1. Nabavka novih računara, skenera i druge informatičke i tehničke opreme	Sve službe	60 mjeseci	75.000 KM
	2.1.2. Osiguravanje potpune primjene postojećih softvera	Sve službe	kontinuirano	30.000 KM
	2.2. <i>Uvođenje nove informaciono-komunikacijske tehnologije</i>			
	2.2.1. Nabavka i instalacija novih softvera: - Firewall softver (sistem zaštite mreže od vanjskih upada) - Dokument server (čuvanje dokumenata, kreiranje rezervnih kopija dokumenata, objavljivanje i dijeljenje dokumenata) - Mail server (razmjena elektronske pošte između korisnika lokalne računarske mreže i globalne mreže.	Služba za podršku i razvoj uprave	12 mjeseca	20.000KM
	2.2.2. Informatičko umrežavanje Službe civilne zaštite, JU i JP čiji je osnivač općina i mjesnih ureda	Služba za podršku i razvoj uprave (uvezivanje) korisnici (nabavka opreme)		77.000KM
	2.2.3. Stvaranje uslova za razvoj e-uprave	Sve službe	kontinuirano	20.000 KM

3. Uvođenje standarda kvalitete	<i>3.1. Razvoj i uspostava sistema upravljanja kvalitetom u skladu sa normom ISO 9001-2000</i>	Sve službe	10 mjeseci	60.000 KM
	<i>3.2. Održavanje i poboljšanje u skladu sa standardom ISO 9001-2000</i>	Sve službe	48 mjeseci	10.000 KM

IV - PRIORITETIZACIJA PROJEKATA

U postupku izrade godišnjih operativnih planova za realizaciju projekata i aktivnosti iz Strateškog plana razvoja općine vrši se prioritizacija planiranih projekata. Prioritizacija projekata se vrši u skladu sa utvrđenim kriterijima i matricom za vrednovanje projekata, koji su sastavni dio Strateškog plana.

1. KRITERIJI ZA VREDNOVANJE PROJEKATA

- OPĆINA BIHAĆ, PODRUČJE _____
(općina, naseljeno mjesto, mjesna zajednica)

- ŠIFRA I NAZIV PROJEKTA IZ
STRATEŠKOG PLANA RAZVOJA _____

- VRSTA (FAZA) PROJEKTA

a) Studijsko-analitička i informaciona dokumentacija

Za ovu vrstu dokumentacije ne vrši se prioritizacija u skladu sa utvrđenim kriterijima i matrici za vrednovanje projekata, već se uvrštavanje u godišnje operativne planove vrši na osnovu elemenata utvrđenih u Strateškom planu i potrebe za izradom ove dokumentacije vezano za realizaciju drugih projekata iz Strateškog plana.

b) Prostorno-planska i projektna dokumentacija

Kada se radi o vrednovanju projekata prostorno-planske i projektne dokumentacije u matrici vrednovanje ne vrednuju se kriteriji pod red. brojem 7, 14, 15 i 16.

c) Projekti koji se izvode na osnovu projektne dokumentacije

Kada se radi o vrednovanju ovih projekata vrednovanje se vrši na osnovu svih kriterija iz matrice vrednovanja.

- Opis projekta koji se vrednuje: _____

- Predračunska vrijednost projekta: _____

- Upute za popunjavanje matrice vrednovanja projekta:

Svaki kriterij ima svoju težinu (kolona 3.) koja se množi sa iznosom boda iz smjernica za ocjenjivanje (kolona 4.), a umnožak se unosi u kolonu 5 (broj bodova).

Zbrajanjem bodova po svim kriterijima koji se vrednuju dobije se ukupan iznos bodova za određeni projekat.

2. KRITERIJI I MATRICA ZA VREDNOVANJE PROJEKATA

R/B	K R I T E R I J	težina kriterija (0-5)	SMJERNICE ZA OCJENJIVANJE (0-5 BODOVA)	broj bodova (3X4)
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Finansijsko učešće stanovništva	4	5 - preko 50% 4 – do 50% 3 – do 30% 2 – do 20% 1 – samo učešće radom 0 – nema učešća	
2.	Finansijsko učešće donatora i drugih (su)finansijera	4	5 – preko 50% 4 – do 50% 3 – do 30% 1 – do 10% 0 – nema učešća	
3.	Izraženost potreba stanovništva za projekat	3	5 - velike potrebe 3 – srednje potrebe 1 – male potrebe 0 – bez izraženih potreba	
4.	Procenat stanovništva koje će osjetiti efekte projekta	5	5 – preko 60% 3 – od 20 – 60% 1 – do 20%	
5.	Dugoročna korist zajednice	5	5 – rješava dugoročne potrebe zajednice (za 10 i više godina) 3 – rješava kratkoročne potrebe zajednice 1 – mali uticaj na rješavanje potreba zajednice	
6.	Uticaj projekta na unapredjenje rada općinskih službi (javnog sektora)	3	5 – veliki uticaj 3 – srednji uticaj 1 – mali uticaj 0 – nema uticaja	
7.	Uticaj projekta na zapošljavanje	5	5 – preko 30 zaposlenih 3 – do 30 zaposlenih 1 – do 10 zaposlenih 0 – nema zaposlenih	
8.	Projekat od posebnog značaja za mlade	3	5 – značaj za mlade cijele općine 3 – značaj za mlade određenog područja općine 0 – nema posebnog značaja za mlade	
9.	Uticaj projekta na okoliš i zdravlja stanovništva	5	5 – značajno smanjuje zagađenje okoliša i negativne uticaje na život stanovništva	

			3 – djelomično smanjuje zagađenje okoliša i negativne uticaje na život stanovništva.	
			1-neznatan uticaj na smanjenje zagađenja okoliša i negativnih uticaja na život stanovništva	
10.	Uticaj projekta na druge projekte	5	5 – veliki uticaj na druge projekte 3 – srednji uticaj na druge projekte 1 – neznatan uticaj na druge projekte 0 – nema uticaja na druge projekte	
11.	Stanje kapitalnih ulaganja u prethodnom periodu (u odredjenu oblasti ili područja općine)	3	5– bez kapitalnih ulaganja u prethodnih 5 godina 3 – bez kapitalnih ulaganja u prethodnih 3 godine 1 – posljednja godina bez kapitalnih ulaganja 0 – kapitalna ulaganja u toku	
12.	Ekonomska moć stanovnika i razvijenost područja	3	5 – nerazvijeno 3 – srednje razvijeno 1 – razvijeno	
13.	Nadležnost lokalne zajednice	4	5 – isključiva nadležnost lokalne zajednice 3 – podijeljena nadležnost lokalne zajednice sa višim nivoom vlasti 0 – nije u nadležnosti lokalne zajednice	
14.	Općinske dozvole	3	5 – rješene u potpunosti 3 – djelomično rješene, rješavanje u toku 0 – nisu riješene	
15.	Projektna dokumentacija	3	5 – postoji važeća projektna dokumentacija 3 – postoji stara projektna dokumentacija koju treba novelirati 0 – ne postoji projektna dokumentacija	
16.	Imovinsko-pravni odnosi	3	5 – rješeni u potpunosti 3 – djelomično rješeni, postupak u toku 0 – nisu rješeni, postupak nije pokretnut	
17.	Izvodljivost projekta	4	5 – visok nivo izvodljivosti projekta	

			3 – srednji nivo Izvodljivosti projekta 1 – vrlo mali nivo Izvodljivosti projekta	
18.	Održivost projekta	4	5 – u potpunosti samoodrživ 3 – treba početnu potporu općine 1 – treba potporu općine 1 – 3 godine 0 – treba stalnu potporu općine	
19.	Usaglašenost projekta sa dugoročnim strateškim planom općine	5	5 – potpuno je u skladu sa dugoročnom staregijom općine 3 – djelomično je u skladu sa dugoročnom strategijom općine 0 – nije u skladu sa dugoročnom strategijom općine ili ne postoji dugoročna strategija općine	
20.	Projekti koji se izvode po principu javno-privatnog partnerstva	5	5 – preko 50% učešće privatnog partnera 4 – od 30 do 50% učešća privatnog partnera 3 – od 10 do 30% učešća privatnog partnera 1 – manje od 10% učeća privatnog partnera	
			U k u p n o :	

V - IMPLEMENTACIJA, PRAĆENJE, KONTROLA I EVALUACIJA STRATEŠKOG PLANA RAZVOJA OPĆINE BIHAĆ

1. U V O D - PREDUSLOVI ZA REALIZACIJU STRATEŠKOG PLANA

Preduslovi za implementaciju Strateškog plana razvoja općine Bihać su: upoznavanje sa Strateškim planom svih subjekata i pojedinaca relevantnim za njegovo sprovođenje, kratkoročno tekuće, srednjoročno i dugoročno planiranje u skladu sa Strateškim planom, obezbjeđenje da planovi i aktivnosti odražavaju osnovne postavke i ciljeve Strateškog plana, redovno preispitivanje postavki, ciljeva, programa i projekata Strateškog plana, prilagođavanja organizacionih struktura nosilaca implementacije programa i projekata provođenju Strateškog plana, te podsticanje operativnog planiranja i analize kod svih subjekata odgovornih za realizaciju Strateškog plana.

Pitanje implementacije programa i projekata iz Strateškog plana, definiranje rokova kao i imenovanje nosilaca realizacije, kako strateških tako i ostalih aktivnosti, jedno je od ključnih pitanja od kojeg u najvećoj mjeri zavisi i uspješnost realizacije Strateškog plana.

Zadatak Općine je da u što kraćem roku osposobi stručne službe vezano za implementaciju utvrđenih programa i projekata iz Strateškog plana. Prilikom usavršavanja i modernizacije općinskih službi poseban akcent treba dati na strateško planiranje u svim oblastima.

Bez obzira na kadrovski profil ili nivo obrazovanosti radnika u općinskim službama, javnim preduzećima i javnim ustanovama, korištenje računara i informatična „pismenost“ postaje imperativ.

Edukaciji radnika u općinskim službama mora se pristupiti organizirano i sa posebnom pažnjom i istu treba povjeriti obrazovnim institucijama koje posjeduju dobro opremljene računarske kabinete i kvalificirane predavače.

Za slučajeve kada se realizacija pojedinih programa i projekata iz Strateškog plana može finansirati sredstvima međunarodnih finansijskih institucija i fondova, nadležne općinske službe se moraju na vrijeme osposobiti da mogu obezbijediti tehničku i drugu dokumentaciju neophodnu za kandidiranje projekata, odnosno podnošenje zahtjeva za korištenje tih sredstava u finansiranju programa i projekata iz Strateškog plana.

U svrhu ostvarivanja prava građana da učestvuju u donošenju svih važnih odluka koje utječu na sadašnjost i budućnost Općine, te njihovog prava da direktno učestvuju u kreiranju i realizaciji svih projekata koji se odnose na njihovu neposrednu okolinu, kao prioritetni projekat donijet će se Strategija partnerstva između lokalnih vlasti i civilnog društva-građana, koja će biti izraz spremnosti Općine da građanima omogući da ta prava i ostvare.

Na taj način potaći će se i razvijati svijest kod naših građana o pripadnosti zajednici i odgovornosti koju oni treba da preuzmu za svoju sredinu.

Time će i Općina pokazati da želi učesće građana u javnom životu, veći stupanj transparentnosti u poslu, unaprijedi javnost rada i poveća brigu o stvarnim potrebama svojih građana, čime će iskazati brigu za svoju budućnost.

2. OPERATIVNI (GODIŠNJI) PLANOVI

Implementacija Strateškog plana vršiće se na osnovu godišnjeg Operativnog plana, kao osnovnog instrumenta implementacije Strateškog plana na osnovu utvrđenih prioriteta i na osnovu stvarnih materijalnih, finansijskih, organizacionih i drugih mogućnosti.

Godišnji Operativni plan sadrži: planirane aktivnosti i projekte, nosioce realizacije pojedinih aktivnosti i projekata, procjena i izvore finansijskih sredstava potrebnih za realizaciju planiranih projekata, kao i rokove realizacije planiranih aktivnosti i projekata.

Aktom o usvajanju godišnjeg Operativnog plana utvrđuju se i obaveze nosilaca realizacije pojedinih aktivnosti i projekata da kroz svoje godišnje planove i programe obezbijede realizaciju aktivnosti i projekata utvrđenih godišnjim Operativnim planom.

Obaveza nosilaca realizacije pojedinih aktivnosti i projekata, posebno kada se radi po izradi studijsko-analitičke i prostorno-planske dokumentacije, je da se u potpunosti pridržavaju Strateškim planom utvrđenih strateških opredjeljenja i strateških ciljeva razvoja.

Godišnji Operativni plan usvaja Općinsko vijeće na prijedlog Općinskog načelnika.

Godišnji Operativni plan priprema Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt u saradnji sa Savjetom za izradu Strateškog plana razvoja Općine Bihać, drugim općinskim službama i javnim preduzećima i ustanovama, nosiocima realizacije pojedinih aktivnosti i projekata iz Strateškog plana.

Nakon usvajanja Programa sa amandmanima Općinskog vijeća, godišnji Operativni plan je osnov za programiranje i izradu planova rada općinskih službi, javnih preduzeća i javnih ustanova čiji je osnivač Općina Bihać.

Nosioci implementacije pojedinih projekata i aktivnosti iz godišnjeg Operativnog plana su dužni blagovremeno preduzeti sve aktivnosti vezano za postupak javne nabavke za izbor izvođača projekata iz godišnjeg Operativnog plana.

Kada se radi o projektima za koje se odabir investitora vrši u postupku dodjele gradskog građevinskog zemljišta putem javnog konkursa, nadležne općinske službe su dužne blagovremeno preduzimati aktivnosti pribavljanja i uređenja gradskog građevinskog zemljišta, te raspisivanje javnog konkursa za dodjelu gradskog građevinskog zemljišta u svrhu realizacije – izgradnje projekata iz godišnjeg Operativnog plana.

3. MONITORING (PRAĆENJE) I EVALUACIJA

Nosioci implementacije pojedinih projekata i aktivnosti iz godišnjeg Operativnog plana dužni su obezbijediti kontinuirano praćenje (monitoring) implementacije projekata i o rezultatima monitoringa obavještavati Službu za razvoj, poduzetništvo i obrt.

Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt vrši praćenje implementacije godišnjeg Operativnog plana, odnosno svih projekata i aktivnosti iz istog.

Zajedno sa Savjetom za izradu Strateškog plana, Službi za razvoj, poduzetništvo i obrt na osnovu rezultata monitoringa, prikupljenih podataka, informacija i izvještaja analizira izvršenje godišnjeg Operativnog plana i o tome izvještava Općinskog načelnika predlažući pritom mjere za blagovremenu i uspješnu realizaciju projekata i aktivnosti iz godišnjeg Operativnog plana.

Općinski načelnik, putem Službe za razvoj, poduzetništvo i obrt izrađuje Izvještaj o realizaciji godišnjeg Operativnog plana i dostavlja ga na razmatranje Općinskom vijeću, najkasnije do kraja marta tekuće godine.

Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt i Savjet za izradu Strateškog plana najmanje jedanput godišnje, a obavezno po završetku projekata iz godišnjeg Operativnog plana, vrše evaluaciju implementacije projekata sa stanovišta uspješnosti realizacije projekata i postizanja ciljeva utvrđenih kako godišnjim Operativnim planom, tako i Strateškim planom u cjelini.

Izveštaj o evaluaciji implementacije projekata i stepenu realizacije Strateškog i godišnjeg Operativnog plana dostavlja se Općinskom načelniku, koji ga prosljeđuje Općinskom vijeću prije usvajanja godišnjeg Operativnog plana (za narednu godinu), zajedno sa prijedlogom mjera i aktivnosti u cilju uspješne realizacije godišnjeg Operativnog i Strateškog plana u cjelini.

4. IZMJENE I DOPUNE STRATEŠKOG PLANA

Strateški plan, kao razvojni dokument, treba posmatrati dinamično, što znači da je i on podložan stalnoj provjeri i inoviranju u skladu sa novim (međunarodnim) trendovima i trenutnom stanju u pojedinim oblastima.

Služba za razvoj, poduzetništvo i obrt, zajedno sa Savjetom za izradu Strateškog plana, pratiće kontinuirano realizaciju godišnjih Operativnih planova na osnovu izvještaja i informacija koje pripremaju nosioci implementacije pojedinih projekata i aktivnosti iz godišnjih Operativnih planova.

Rezultati analiza, izvještaja i informacija, te poređenje ostvarenih sa planiranim ciljevima i rezultatima biće podloga za dalje dograđivanje Strateškog plana i predlaganje njegovih izmjena i dopuna.

Kod predlaganja i donošenja izmjena i dopuna Strateškog plana treba težiti postizanju opće saglasnosti svih učesnika i faktora u kreiranju društveno-ekonomskog razvoja, kako u pitanju ideja i ciljeva Strateškog plana, tako i u konkretnim programima i projektima.

5. REZIME

Izrađeni Strateški plan razvoja općine Bihać je tek prvi korak na dugom putu razvoja.

Strateški plan, iako nije normativni akt, kao i planirane aktivnosti u njemu, koje je neophodno uraditi na njegovoj implementaciji, trebaju imati normativnu snagu.

Implementacija Strateškog plana zahtijeva uvođenje i razvijanje modela strateškog upravljanja razvojem.

U cilju skladnog i ravnomjernog ekonomskog, socijalnog i prostornog razvoja općine Bihać neophodno je usvojiti koncept stalnog strateškog i projektno usmjerenog programiranja razvoja.

Dugoročni plan aktivnosti Općine i njenih službi na uspostavljanju i provođenju vlastite politike razvoja mora biti predmet stalne analize i provjere, što treba da omogući pravovremene intervencije i usmjeravanje daljnjih aktivnosti.

Nadležne općinske službe moraju redovno analizirati aktuelnu praksu, postojeće općinske odluke, tarife naknada i taksi i predlagati njihove izmjene i dopune radi ostvarivanja osnovnih ciljeva razvoja i stimuliranja privrednih aktivnosti, zapošljavanja, stambene i druge izgradnje.

Svako usvajanje Budžeta općine treba da bude prilika za temeljitu analizu i preispitivanje općinskih odluka koje regulišu pitanja iz oblasti korištenja i uređenja gradskog građevinskog zemljišta (prostornog uređenja), komunalnih taksa, naknada, poreza i drugih javnih prihoda, a sve u svrhu stvaranja uslova za ostvarenje zacrtanih razvojnih ciljeva.

Strateško i planiranje uopće treba da postane osnovni metod u radu općinskih službi, kao i institucija nosioca razvoja u pojedinim oblastima.